

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ॐ

6.2 षष्ठकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - सोममन्त्रब्र

Contents

6.2 षष्ठकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

1

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हरिः ॐ

6.2 षष्ठकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

6.2 षष्ठकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

TS 6.2.1.1

यत् । उ॒भौ । वि॒मुच्येति॑ वि॒-मुच्यं॑ । आ॒तिथ्यम् । गृ॒ह्णीयात् । य॒ज्ञम् । वी॒तिं । छि॒न्ध्यात् ।
। यत् । उ॒भौ । अ॒विमु॒च्येत्य॒वि - मु॒च्य॒ । यथा॑ । अ॒ना॒गता॒येत्य॒ना॒-ग॒ताय॑ । आ॒तिथ्यम् ।
। क्रि॒यते॑ । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । वि॒मुक्त॑ इति॒ वि - मु॒क्तः । अ॒न्यः । अ॒न॒ङ्गान् ।
भ॒वति॑ । अ॒विमु॒क्त॑ इत्य॒वि - मु॒क्तः । अ॒न्यः । अथ॑ । आ॒तिथ्यम् । गृ॒ह्णाति॑ । य॒ज्ञस्य॑ ।
स॒न्त॒त्या इति॑ सं - त॒त्यै । प॒त्नी॑ । अ॒न्वा॒र॒भ॒त॒ इत्य॑नु - आ॒र॒भ॒ते । प॒त्नी॑ । हि । पा॒री॒ण॒ह्य॒-
स्येति॑ पा॒रि॒ - न॒ह्य॒स्य॑ । ई॒शै॑ । प॒त्न्या॑ । ए॒व । अ॒नु॒म॒त॒मित्य॑नु - म॒तम् । नि॒रिति॑ । व॒प॒ति॑ ।
। यत् । वै । प॒त्नी॑ । य॒ज्ञस्य॑ । क॒रोति॑ । मि॒थु॒नम् । तत् । अथो॑ इति॑ । प॒त्न्याः॑ । ए॒व । 1

TS 6.2.1.2

ए॒षः । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒न्वा॒र॒म्भ॑ इत्य॑नु - आ॒र॒म्भः । अ॒न॒व॒च्छि॒त्या इत्य॑न॒व - छि॒त्यै । या॒वा॒द्भि॒रिति॑
या॒वत् - भिः॑ । वै । राजा॑ । अ॒नु॒च॒रै॒रित्य॑नु - च॒रैः । आ॒ग॒च्छ॒तीत्या॑ - ग॒च्छ॑ति । स॒र्व॒भ्यः॑
। वै । ते॒भ्यः॑ । आ॒तिथ्यम् । क्रि॒यते॑ । छ॒न्दा॒ंसि॑ । ख॒लु॑ । वै । सोम॑स्य । रा॒ज्ञः ।
अ॒नु॒च॒रा॒णीत्य॑नु - च॒रा॒णि॑ । अ॒ग्नेः॑ । आ॒तिथ्यम् । अ॒सि॑ । वि॒ष्ण॒वे॑ । त्वा॒ । इति॑ । आ॒ह॒ ।
गा॒य॒त्रि॒यै॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ । सोम॑स्य । आ॒तिथ्यम् । अ॒सि॑ । वि॒ष्ण॒वे॑ । त्वा॒ । इति॑

। आ॒ह । त्रि॒ष्टुभै॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ । अति॑थेः । आ॒तिथ्य॑म् । अ॒सि । वि॒ष्णवे॑ ।
त्वा । इति॑ । आ॒ह । जग॑त्यै । 2

TS 6.2.1.3

ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ । अ॒ग्नये॑ । त्वा । रा॒य॒स्पोष॑दा॒न्त्र इति॑ रा॒य॒स्पोष॑ - दा॒न्त्रे । वि॒ष्णवे॑ ।
त्वा । इति॑ । आ॒ह । अ॒नुष्टु॑भ॒ इत्य॑नु - स्तु॒भे । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑ । श्ये॑नाय॑ । त्वा ।
सो॒मभृ॑त॒ इति॑ सोम॑ - भृ॒ते । वि॒ष्णवे॑ । त्वा । इति॑ । आ॒ह । गा॒य॒त्रियै॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ । क॒रोति॑
। प॒ञ्च । कृ॒त्वं । गृ॒ह्णाति॑ । प॒ञ्चाक्ष॑रेति॑ प॒ञ्च - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । यु॒ज्ञः । यु॒ज्म् । ए॒व
। अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । ब्र॒ह्मवा॑दि॒न॒ इति॑ ब्र॒ह्म - वा॒दिनः॑ । व॒द॒न्ति । कस्मा॑त् । स॒त्यात् । गा॒य॒त्रियै॑ । उ॒भय॑तः । आ॒तिथ्य॑स्य॑ । क्रि॒य॒ते । इति॑ । यत् । ए॒व । अ॒दः । सोम॑म् । एति॑ । 3

TS 6.2.1.4

अ॒हर॑त् । तस्मा॑त् । गा॒य॒त्रियै॑ । उ॒भय॑तः । आ॒तिथ्य॑स्य॑ । क्रि॒य॒ते । पु॒रस्ता॑त् । च॒ ।
उ॒परि॑ष्ठात् । च॒ । शि॒रः । वै । ए॒तत् । यु॒ज्ज्य॑ । यत् । आ॒तिथ्य॑म् । न॒वक॑पा॒ल॒ इति॑
न॒व - क॑पा॒लः । पु॒रोडा॑शः । भ॒वति॑ । तस्मा॑त् । न॒वधे॑ति॒ नव॑ - धा । शि॒रः । वि॒ष्यूत॑-
मि॒ति वि॑ - स्यू॒तम् । न॒वक॑पा॒ल॒ इति॑ न॒व - क॑पा॒लः । पु॒रोडा॑शः । भ॒वति॑ । ते । त्रयः॑ ।
त्रि॒क॒पा॒ला इति॑ त्रि॑ - क॒पा॒लाः । त्रि॒वृ॒तेति॑ त्रि॑ - वृ॒ता । स्तोमे॑न । संमि॑ता॒ इति॑ सं - मि॒ताः
। तेजः॑ । त्रि॒वृ॒दि॒ति त्रि॑ - वृ॒त् । तेजः॑ । ए॒व । यु॒ज्ज्य॑ । शी॒रु॒षन् । दु॒धाति॑ । न॒वक॑पा॒ल॒
इति॑ न॒व-क॑पा॒लः । पु॒रोडा॑शः । भ॒वति॑ । ते । त्रयः॑ । त्रि॒क॒पा॒ला इति॑ त्रि॑ - क॒पा॒लाः ।
त्रि॒वृ॒तेति॑ त्रि॒-वृ॒ता । प्रा॒णेने॑ति॒ प्र-अ॒नेन॑ । संमि॑ता॒ इति॑ सं-मि॒ताः । त्रि॒वृ॒दि॒ति त्रि॑ - वृ॒त् । वै । 4

TS 6.2.1.5

प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । त्रि॒वृ॒त॒मि॒ति त्रि॑ - वृ॒तम् । ए॒व । प्रा॒णमि॑ति॒ प्र - अ॒नम् । अ॒भिपूर्व॑मित्य॑भि
- पूर्व॑म् । यु॒ज्ज्य॑ । शी॒रु॒षन् । दु॒धाति॑ । प्र॒जाप॑ते॒रिति॑ प्र॒जा - प॒तेः । वै । ए॒तानि॑ । प॒क्ष्मा॑णि

। यत् । अ॒श्व॒वा॒ला इत्य॑श्व - वा॒लाः । ऐ॒क्ष॒वी इति॑ । ति॒रश्ची॑ इति॑ । यत् । आ॒श्व॒वा॒ल इत्या॑श्व
- वा॒लः । प्र॒स्तर॑ इति॑ प्र - स्त॒रः । भव॑न्ति । ऐ॒क्ष॒वी इति॑ । ति॒रश्ची॑ इति॑ । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा
- प॒तेः । ए॒व । तत् । चक्षुः॑ । समि॑ति । भ॒र॒ति । दे॒वाः । वै । याः । आ॒हु॒ती॒रित्या॑ - हु॒तीः
। अ॒जु॒हवुः । ताः । अ॒सु॒राः । नि॒ष्का॒वम् । आ॒दु॒न् । ते । दे॒वाः । का॒र्ष्म॒र्यम् । अ॒प॒श्य॒न्
। क॒र्म॒ण्यः । वै । क॒र्म । ए॒ने॒न । कु॒र्वी॒त । इति॑ । ते । का॒र्ष्म॒र्य॒मया॑नि॒ति का॒र्ष्म॒र्य - मया॑न्
। परि॒धी॒नि॒ति परि॑ - धी॒न् । 5

TS 6.2.1.6

अ॒कु॒र्व॒त । तैः । वै । ते । रक्षा॑सि । अ॒पे॒ति । अ॒घ्न॒त । यत् । का॒र्ष्म॒र्य॒मया॑ इति॑ का॒र्ष्म॒र्य
- मयाः॑ । परि॒धय॑ इति॑ परि - धयः॑ । भव॑न्ति । रक्षा॑साम् । अ॒प॒ह॒त्या इत्य॑प - ह॒त्यै । समि॑ति
। स्पर्श॑यति । रक्षा॑साम् । अ॒न॒न्व॒व॒चा॒रा॒येत्य॑न॒नु - अ॒व॒चा॒रा॒य । न । पु॒रस्ता॑त् । प॒री॒ति ।
दुधा॑ति । आ॒दित्यः॑ । हि । ए॒व । उ॒द्य॒न्नि॒त्यु॒त्- यन् । पु॒रस्ता॑त् । रक्षा॑सि । अ॒प॒ह॒न्ती॒त्यप॑
- ह॒न्ति । ऊ॒र्ध्वे इति॑ । स॒मि॒धा॒वि॒ति सं - इधौ॑ । ए॒ति । दुधा॑ति । उ॒परि॑ष्ठात् । ए॒व ।
रक्षा॑सि । अ॒पे॒ति । ह॒न्ति । यजु॑षा । अ॒न्याम् । तूष्णी॑म् । अ॒न्याम् । मि॒थु॒न॒त्वा॒येति॑ मि॒थु॒न
- त्वा॒य । द्वे इति॑ । ए॒ति । दुधा॑ति । द्वि॒पा॒दि॒ति द्वि॑ - पा॒त् । यज॑मानः । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति
- स्थि॒त्यै । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्रह्म - वा॒दि॒नः । व॒द॒न्ति । 6

TS 6.2.1.7

अ॒ग्निः । च॒ । वै । ए॒तौ । सोमः॑ । च॒ । क॒था । सोमा॑य । आ॒ति॒थ्यम् । क्रि॒यते॑ । न
। अ॒ग्र॒ये॑ । इति॑ । यत् । अ॒ग्नौ । अ॒ग्निम् । म॒थि॒त्वा । प्र॒ह॒र॒तीति॑ प्र - ह॒र॒ति । तेन॑ ।
ए॒व । अ॒ग्र॒ये॑ । आ॒ति॒थ्यम् । क्रि॒यते॑ । अथो॑ इति॑ । खलु॑ । आ॒हुः । अ॒ग्निः । सर्वाः॑ ।
दे॒वताः॑ । इति॑ । यत् । ह॒विः । आ॒सा॒द्ये॒त्या - साद्य॑ । अ॒ग्निम् । म॒न्थ॑ति । ह॒व्याय॑ । ए॒व
। आ॒स॒न्ना॒ये॒त्या - स॒न्ना॒य । सर्वाः॑ । दे॒वताः॑ । ज॒न॒य॒ति ॥ 7

(पत्निया एव - जगत्या - आ - त्रिवृद्वै - परिधीन् - वदन्त्ये - केचत्वारिंशच्च) (A1)

TS 6.2.2.1

देवा॒सुरा इति॑ देव - अ॒सुराः । सँय॑त्ता इति॑ सं-य॒त्ताः । आ॒सु॒न् । ते । दे॒वाः । मि॒थः । विप्रि॑या इति॑ वि - प्रि॒याः । आ॒सु॒न् । ते । अ॒न्यः । अ॒न्यस्मै॑ । ज्यैष्ठ्या॑य । अति॑ष्ठमानाः । प॒ञ्च॒धेति॑ पञ्च-धा । वी॒ति । अ॒क्राम॑न् । अ॒ग्निः । वसु॑भिरिति॑ वसु - भिः । सोमं॑ । रु॒द्रैः । इन्द्रैः॑ । म॒रुद्भिरिति॑ म॒रुत् - भिः । वरु॑णः । आ॒दित्यैः । बृह॑स्पतिः । विश्वैः॑ । दे॒वैः । ते । अ॒म॒न्यन्त॑ । असु॑रेभ्यः । वै । इ॒दम् । भ्रातृ॑व्येभ्यः । रु॒द्र्याम॑ । यत् । मि॒थः । विप्रि॑या इति॑ वि - प्रि॒याः । स्मः । याः । नः । इ॒माः । प्रि॒याः । त॒नुवः॑ । ताः । स॒मव॑द्यामहा इति॑ सं - अव॑द्यामहै । ताभ्यः॑ । सः । निरि॑ति । ऋ॒च्छात् । यः । 8

TS 6.2.2.2

नः । प्र॒थमः॑ । अ॒न्यः । अ॒न्यस्मै॑ । द्रु॒ह्यात् । इति॑ । तस्मा॑त् । यः । सता॑नूनप्त्रिणामिति॑ स - ता॒नूनप्त्रि॑णाम् । प्र॒थमः॑ । द्रु॒ह्यति॑ । सः । आ॒र्तिम् । एति॑ । ऋ॒च्छति॑ । यत् । ता॒नूनप्त्रि॑मिति॑ ता॒नू - न॒प्त्रम् । स॒मव॑द्यतीति॑ सं-अ॒वद्यति॑ । भ्रातृ॑व्याभिभूत्या इति॑ भ्रातृ॑व्य-अ॒भिभू॒त्यै । भव॑न्ति । आ॒त्मना॑ । परेति॑ । अ॒स्य । भ्रातृ॑व्यः । भ॒वति॑ । पञ्च॑ । कृ॒त्वः । अवे॑ति । द्यति॑ । प॒ञ्च॒धेति॑ पञ्च - धा । हि । ते । तत् । स॒मवा॑द्यन्तेति॑ सं - अ॒वाद्य॑न्त । अथो॑ इति॑ । पञ्चा॑क्षरेति॑ पञ्च - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अवे॑ति । रु॒न्धे । आप॑तय॒ इत्या - प॒तये॑ । त्वा । गृ॒ह्णामि॑ । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । वै । 9

TS 6.2.2.3

आप॑तिरित्या - प॒तिः । प्रा॒णमिति॑ प्र - अ॒नम् । ए॒व । प्री॒णाति॑ । परि॑पतय॒ इति॑ परि॑ - प॒तये॑ । इति॑ । आ॒ह । मनः॑ । वै । परि॑पतिरिति॑ परि॑ - प॒तिः । मनः॑ । ए॒व । प्री॒णाति॑ । त॒नूनप्त्र॑ इति॑ त॒नू - न॒प्त्रे । इति॑ । आ॒ह । त॒नुवः॑ । हि । ते । ताः । स॒मवा॑द्यन्तेति॑ सं- अ॒वाद्य॑न्त ।

शा॒क्क॒राय॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । श॒क्त्यै॑ । हि । ते । ताः । स॒म॒वा॒द्यन्ते॑ति॑ सं-अ॒वा॒द्यन्त॑ । श॒क्मन्त्र॑
। ओजि॑ष्ठाय । इति॑ । आ॒ह॒ । ओजि॑ष्ठम् । हि । ते । तत् । आ॒त्मनः॑ । स॒म॒वा॒द्यन्ते॑ति॑
सं-अ॒वा॒द्यन्त॑ । अना॑धृष्टमित्यना॑ - धृष्टम् । अ॒सि॒ । अ॒ना॒धृष्य॑मित्यना॑ - धृष्यम् । इति॑ । आ॒ह॒ ।
अना॑धृष्टमित्यना॑ - धृष्टम् । हि । ए॒तत् । अ॒ना॒धृष्य॑मित्यना॑ - धृष्यम् । दे॒वाना॑म् । ओजः॑ । 10

TS 6.2.2.4

इति॑ । आ॒ह॒ । दे॒वाना॑म् । हि । ए॒तत् । ओजः॑ । अ॒भि॒श॒स्ति॒पा इत्य॑भि॒श॒स्ति॒पाः । अ॒-
न॒भि॒श॒स्ते॒न्यमि॒त्यन॑भि - श॒स्ते॒न्यम् । इति॑ । आ॒ह॒ । अ॒भि॒श॒स्ति॒पा इत्य॑भि॒श॒स्ति॒पाः । हि
। ए॒तत् । अ॒न॒भि॒श॒स्ते॒न्यमि॒त्यन॑भि - श॒स्ते॒न्यम् । अ॒न्वि॒ति॑ । मे॒ । दी॒क्षाम् । दी॒क्षाप॑तिरिति॑
दी॒क्षा - प॒तिः । म॒न्य॒ताम् । इति॑ । आ॒ह॒ । य॒था॒य॒जुरि॑ति॑ यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् ।
घृ॒तम् । वै । दे॒वाः । व॒ज्रम् । कृ॒त्वा । सोम॑म् । अ॒घ्नन् । अ॒न्ति॒कम् । इ॒व । ख॒लु॑ । वै
। अ॒स्य॒ । ए॒तत् । च॒रन्ति॑ । यत् । ता॒नून्प॒त्रेणे॑ति॑ ता॒नू - न॒प॒त्रेण॑ । प्र॒च॒रन्ती॑ति॑ प्र - च॒रन्ति॑
। अ॒शु॒र॒शु॒रि॒त्यशुः॑-अ॒शुः । ते॒ । दे॒व॒ । सो॒म॒ । ए॒ति॑ । प्या॒य॒ताम् । इति॑ । आ॒ह॒ ।
यत् । 11

TS 6.2.2.5

ए॒व । अ॒स्य॒ । अ॒पु॒वा॒यते॑ । यत् । मी॒य॑ते । तत् । ए॒व । अ॒स्य॒ । ए॒तेन॑ । ए॒ति॑ । प्या॒य॒य॒ति॑
। ए॒ति॑ । तु॒भ्यम् । इन्द्रः॑ । प्या॒य॒ताम् । ए॒ति॑ । त्वम् । इन्द्रा॑य । प्या॒य॒स्व॒ । इति॑ । आ॒ह॒
। उ॒भौ । ए॒व । इन्द्र॑म् । च॒ । सोम॑म् । च॒ । ए॒ति॑ । प्या॒य॒य॒ति॑ । ए॒ति॑ । प्या॒य॒य॒ ।
स॒खीन् । स॒न्या । मे॒धया॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । ऋ॒त्वि॒जः । वै । अ॒स्य॒ । स॒खायः॑ । ता॒न् ।
ए॒व । ए॒ति॑ । प्या॒य॒य॒ति॑ । स्व॒स्ति॒ । ते॒ । दे॒व॒ । सो॒म॒ । सु॒त्याम् । अ॒शी॒य॒ । 12

TS 6.2.2.6

इति॑ । आ॒ह॒ । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑-शि॒षम् । ए॒व । ए॒ताम् । ए॒ति॑ । शा॒स्ते॒ । प्रे॒ति॑ । वै ।

एते । अस्मात् । लोकात् । च्यवन्ते । ये । सोमम् । आप्याययन्तीत्याँ-प्याययन्ति । अन्तरिक्षदेवत्यं इत्यन्तरिक्ष-देवत्यः । हि । सोमः । आप्यायित इत्या - प्यायितः । एष्टः । रायः । प्रेतिं । इषे । भगाय । इति । आहु । द्यावापृथिवीभ्यामिति द्यावाँ - पृथिवीभ्याम् । एव । नमस्कृत्येति नमः - कृत्यं । अस्मिन् । लोके । प्रतीतिं । तिष्ठन्ति । देवासुरा इति देव - असुराः । संयत्ता इति सं - यत्ताः । आसन् । ते । देवाः । बिभ्यतः । अग्निम् । प्रेतिं । अविशन् । तस्मात् । आहुः । अग्निः । सर्वाः । देवताः । इति । ते । 13

TS 6.2.2.7

अग्निम् । एव । वरूथम् । कृत्वा । असुरान् । अभीतिं । अभवन् । अग्निम् । इव । खलु । वै । एषः । प्रेतिं । विशति । यः । अवान्तरदीक्षामित्यवान्तर - दीक्षाम् । उपैतीत्युप - एति । भ्रातृव्याभिभूत्या इति भ्रातृव्य - अभिभूत्यै । भवति । आत्मना । परेति । अस्य । भ्रातृव्यः । भवति । आत्मानम् । एव । दीक्षया । पाति । प्रजामिति प्र - जाम् । अवान्तरदीक्षयेत्यवान्तर - दीक्षया । सन्तरामिति सं - त्राम् । मेखलाम् । समायच्छत इति सं - आयच्छते । प्रजेति प्र - जा । हि । आत्मनः । अन्तरतरेत्यन्तर - त्रा । तप्तव्रत इति तप्त - व्रतः । भवति । मदन्तीभिः । मार्जयते । निरिति । हि । अग्निः । शीतेन । वायति । समिद्ध्या इति सं-इद्ध्यै । या । ते । अग्ने () । रुद्रिया । तनूः । इति । आहु । स्वयाँ । एव । एनत् । देवतया । व्रतयति । सयोनित्वायेति सयोनि - त्वायं । शान्त्यै ॥ 14

(यो - वा - ओजं - आहु य - दंशीये - ति तै - ऽग्न - एकादश च) (A2)

TS 6.2.3.1

तेषाम् । असुराणाम् । तिस्रः । पुरः । आसन् । अयस्मयी । अवमा । अथ । रजता । अथ । हरिणी । ताः । देवाः । जेतुम् । न । अशक्नुवन् । ताः । उपसदेत्युप - सदा । एव । अजिगीषन् । तस्मात् । आहुः । यः । च । एवम् । वेदं । यः । च । न ।

उ॒प॒स॒दे॒त्यु॒प - स॒दा॑ । वै । म॒हा॒पु॒र॒मि॒ति॑ म॒हा - पु॒र॒म् । ज॒य॒न्ति॑ । इ॒ति॑ । ते । इ॒ष्टु॒म् । स॒मि॒ति॑ ।
। अ॒कु॒र्व॒त् । अ॒ग्नि॒म् । अ॒नी॒क॒म् । सो॒म॑म् । श॒ल्य॒म् । वि॒ष्णु॑म् । ते॒ज॒न॒म् । ते । अ॒ब्रु॒व॒न् ।
। कः । इ॒मा॒म् । अ॒सि॒ष्य॒ति॑ । इ॒ति॑ । 15

TS 6.2.3.2

रु॒द्रः । इ॒ति॑ । अ॒ब्रु॒व॒न् । रु॒द्रः । वै । क्रू॒रः । सः । अ॒स्य॒तु॒ । इ॒ति॑ । सः । अ॒ब्र॒वी॒त् ।
। व॒र॑म् । वृ॒णै॒ । अ॒ह॒म् । ए॒व । प॒शू॒ना॒म् । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॑ - प॒तिः॑ । अ॒सा॒नि॒ । इ॒ति॑ ।
तस्मा॑त् । रु॒द्रः । प॒शू॒ना॒म् । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॑ - प॒तिः॑ । ता॒म् । रु॒द्रः । अ॒वे॒ति॑ । अ॒सृ॒ज॒त् ।
सः । ति॒स्रः॑ । पु॒रः॑ । भि॒त्वा । ए॒भ्यः॑ । लो॒के॒भ्यः॑ । अ॒सु॒रान् । प्रे॒ति॑ । अ॒नु॒द॒त् । य॒त् ।
उ॒प॒स॒दु॒ इत्यु॑प - स॒दः॑ । उ॒प॒स॒द्य॒न्त॒ इत्यु॑प-स॒द्य॒न्ते॑ । भ्रा॒तृ॒व्य॒प॒रा॒णु॒त्या॒ इति॑ भ्रा॒तृ॒व्य॒प॒रा॒णु॒त्यै॑ । न
। अ॒न्या॒म् । आ॒हु॒ति॒मि॒त्या - हु॒ति॒म् । पु॒र॒स्ता॑त् । जु॒हु॒या॒त् । य॒त् । अ॒न्या॒म् । आ॒हु॒ति॒मि॒त्या
- हु॒ति॒म् । पु॒र॒स्ता॑त् । जु॒हु॒या॒त् । 16

TS 6.2.3.3

अ॒न्य॒त् । मु॒ख॑म् । कु॒र्या॒त् । सु॒वे॒ण॑ । आ॒घा॒र॒मि॒त्या॑ - घा॒र॒म् । ए॒ति॑ । घा॒र॒य॒ति॑ । य॒ज्ञ॒स्य॑ ।
प्र॒ज्ञा॑त्या॒ इति॑ प्र - ज्ञा॒त्यै॑ । प॒रा॒ङ् । अ॒ति॒क्र॒म्ये॒त्य॑ति - क्र॒म्य॑ । जु॒हो॒ति॑ । प॒रा॒चः॑ । ए॒व ।
ए॒भ्यः॑ । लो॒के॒भ्यः॑ । य॒ज॒मा॒नः॑ । भ्रा॒तृ॒व्यान् । प्रे॒ति॑ । नु॒द॒ते॑ । पु॒नः॑ । अ॒त्या॒क्र॒म्ये॒त्य॑ति -
आ॒क्र॒म्य॑ । उ॒प॒स॒दु॒मि॒त्यु॑प - स॒द॑म् । जु॒हो॒ति॑ । प्र॒णु॒द्ये॒ति॑ प्र - नु॒द्य॑ । ए॒व । ए॒भ्यः॑ । लो॒के॒भ्यः॑
। भ्रा॒तृ॒व्यान् । जि॒त्वा । भ्रा॒तृ॒व्य॒लो॒क॒मि॒ति॑ भ्रा॒तृ॒व्य - लो॒क॒म् । अ॒भ्या॒रो॒ह॒ती॒त्य॑भि - आ॒रो॒ह॒ति॑
। दे॒वाः॑ । वै । याः॑ । प्रा॒तः॑ । उ॒प॒स॒दु॒ इत्यु॑प - स॒दः॑ । उ॒पा॒सी॒दु॒न्नि॒त्यु॑प - अ॒सी॒द॒न् । अ॒हः॑
। ता॒भिः॑ । अ॒सु॒रान् । प्रे॒ति॑ । अ॒नु॒द॒न्त॒ । याः॑ । सा॒य॒म् । रा॒त्रि॒यै॑ । ता॒भिः॑ । य॒त् ।
सा॒य॒म्प्रा॑त॒रि॒ति॑ सा॒य॒म् - प्रा॒तः॑ । उ॒प॒स॒दु॒ इत्यु॑प - स॒दः॑ । 17

TS 6.2.3.4

उपसृद्यन्त इत्युप - सृद्यन्ते । अहोरात्राभ्यामित्यहः - रात्राभ्याम् । एव । तत् । यजमानः । भ्रातृव्यान् । प्रेति । नुदुते । याः । प्रातः । याज्याः । स्युः । ताः । सायम् । पुरोनुवाक्या इति पुरः - अनुवाक्याः । कुर्यात् । अयातयामत्वायेत्ययातयाम - त्वाय । तिस्रः । उपसृद्यन्त इत्युप - सदः । उपेति । एति । त्रयः । इमे । लोकाः । इमान् । एव । लोकान् । प्रीणाति । षट् । समिति । पृद्यन्ते । षट् । वै । ऋतवः । ऋतून् । एव । प्रीणाति । द्वादश । अहीने । सोमे । उपेति । एति । द्वादश । मासाः । सँवत्सर इति सं - वत्सरः । सँवत्सरमिति सं - वत्सरम् । एव । प्रीणाति । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । समिति । 18

TS 6.2.3.5

पृद्यन्ते । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः । अर्द्धमासानित्यर्ध - मासान् । एव । प्रीणाति । आराग्रामित्यारा - अग्राम् । अवान्तरदीक्षामित्यवान्तर - दीक्षाम् । उपेति । इयात् । यः । कामयेत । अस्मिन् । मे । लोके । अर्द्धकम् । स्यात् । इति । एकम् । अग्रे । अथ । द्वौ । अथ । त्रीन् । अथ । चतुरः । एषा । वै । आराग्रेत्यारा - अग्रा । अवान्तरदीक्षेत्यवान्तर - दीक्षा । अस्मिन् । एव । अस्मै । लोके । अर्द्धकम् । भवति । परोवरीयसीमिति परः - वरीयसीम् । अवान्तरदीक्षामित्यवान्तर - दीक्षाम् । उपेति । इयात् । यः । कामयेत । अमुष्मिन् । मे । लोके । अर्द्धकम् । स्यात् । इति । चतुरः । अग्रे () । अथ । त्रीन् । अथ । द्वौ । अथ । एकम् । एषा । वै । परोवरीयसीमिति परः - वरीयसि । अवान्तरदीक्षेत्यवान्तर - दीक्षा । अमुष्मिन् । एव । अस्मै । लोके । अर्द्धकम् । भवति ॥ 19

(असिष्यतीति - जुहुयाथ - सायं प्रातरुपसृद्य - श्वतुर्विंशतिः सं - चतुरोऽग्रे - षोडश च)
(A3)

TS 6.2.4.1

सुवर्गमिति सुवः - गम् । वै । एते । लोकम् । यन्ति । ये । उपसृद्य इत्युप - सदः ।

उ॒प॒य॒न्ती॒युं॒प - य॒न्ति॑ । ते॒षा॑म् । यः । उ॒न्न॒य॑त् इ॒त्यु॒त् - न॒य॑ते । ही॒य॑ते । ए॒व । सः । न । उ॒दि॒ति॑ । अ॒ने॒षि॑ । इति॑ । सू॒न्नी॒य॒मि॒ति॑ सु - उ॒न्नी॒य॒म् । इ॒व । यः । वै । स्वा॒र्थे॒ता॒मि॒ति॑ स्वा॒र्थ॒-इ॒ता॑म् । य॒ता॒म् । श्रान्तः । ही॒य॑ते । उ॒त् । सः । नि॒ष्ट॒या॒य॑ । स॒ह । व॒स॒ति॑ । तस्मा॑त् । स॒कृ॒त् । उ॒न्नी॒ये॒त्यु॒त्-नी॒य॑ । न । अ॒प॑रम् । उ॒दि॒ति॑ । न॒ये॒त् । दु॒द्वा । उ॒दि॒ति॑ । न॒ये॒त् । ए॒त॒त् । वै । प॒शू॒ना॒म् । रू॒प॒म् । रू॒पे॒ण॑ । ए॒व । प॒शू॒न् । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॑ । 20

TS 6.2.4.2

य॒ज्ञः । दे॒वेभ्यः॑ । नि॒ला॒य॒त् । वि॒ष्णुः॑ । रू॒प॒म् । कृ॒त्वा । सः । पृ॒थि॒वी॒म् । प्रे॒ति॑ । अ॒वि॒श॒त् । तम् । दे॒वाः । ह॒स्तान्॑ । स॒र॒भ्ये॒ति॑ सं - र॒भ्य॑ । ऐ॒च्छ॒न् । तम् । इन्द्रः॑ । उ॒पर्यु॑परी॒त्यु॒परि॑ - उ॒परि॑ । अ॒ती॒ति॑ । अ॒क्रा॒म॒त् । सः । अ॒ब्र॒वी॒त् । कः । मा॒ । अ॒य॒म् । उ॒पर्यु॑परी॒त्यु॒परि॑ - उ॒परि॑ । अ॒ती॒ति॑ । अ॒क्र॒मी॒त् । इति॑ । अ॒हम् । दु॒र्ग इति॑ दुः - गे । ह॒न्ता॑ । इति॑ । अथ॑ । कः । त्वम् । इति॑ । अ॒हम् । दु॒र्गा॒दि॒ति॑ दुः - गा॒त् । आ॒ह॒र्ते॒त्या - ह॒र्ता॑ । इति॑ । सः । अ॒ब्र॒वी॒त् । दु॒र्ग इति॑ दुः - गे । वै । ह॒न्ता॑ । अ॒वो॒च॒थाः॑ । व॒रा॒हः॑ । अ॒य॒म् । वा॒म॒मो॒ष इति॑ वा॒म - मो॒षः॑ । 21

TS 6.2.4.3

स॒प्ता॒ना॒म् । गि॒री॒णा॒म् । प॒र॒स्ता॑त् । वि॒त्त॒म् । वे॒द्य॑म् । अ॒सु॑रा॒णा॒म् । बि॒भृ॒ति॑ । तम् । ज॒हि॒ । य॒दि॑ । दु॒र्ग इति॑ दुः - गे । ह॒न्ता॑ । अ॒सि॑ । इति॑ । सः । दु॒र्भ॒पु॒ञ्जी॒ल॒मि॒ति॑ दर्भ॑ - पु॒ञ्जी॒ल॒म् । उ॒द्धृ॒ते॒त्यु॒त् - वृ॒ह्य॑ । स॒प्त । गि॒री॒न् । भि॒त्वा । तम् । अ॒ह॒न् । सः । अ॒ब्र॒वी॒त् । दु॒र्गा॒दि॒ति॑ दुः - गा॒त् । वै । आ॒ह॒र्ते॒त्या - ह॒र्ता॑ । अ॒वो॒च॒थाः॑ । ए॒त॒म् । ए॒ति॑ । ह॒र॒ । इति॑ । तम् । ए॒भ्यः॑ । य॒ज्ञः । ए॒व । य॒ज्ञ॒म् । ए॒ति॑ । अ॒ह॒र॒त् । य॒त् । त॒त् । वि॒त्त॒म् । वे॒द्य॑म् । अ॒सु॑रा॒णा॒म् । अ॒वि॒न्द॒न्त॑ । त॒त् । ए॒क॑म् । वे॒द्यै॑ । वे॒दि॒त्व॒मि॒ति॑ वे॒दि - त्व॒म् । अ॒सु॑रा॒णा॒म् । 22

TS 6.2.4.4

वै । इ॒य॒म् । अ॒ग्रे॑ । आ॒सी॒त् । या॒वं॒त् । आ॒सी॒नः॑ । प॒रा॒प॒श्य॒ती॒ति॑ प॒रा - प॒श्य॑न्ति । ता॒वं॒त्

। देवानाम् । ते । देवाः । अब्रुवन् । अस्तु । एव । नः । अस्याम् । अपीति । इति । कियत् । वः । दास्याम् । इति । यावत् । इयम् । सल्लवृकी । त्रिः । परिक्रामतीति । परि-क्रामति । तावत् । नः । दत्त । इति । सः । इन्द्रः । सल्लवृकी । रूपम् । कृत्वा । इमाम् । त्रिः । सर्वतः । परीति । अक्रामत् । तत् । इमाम् । अविन्दन्त । यत् । इमाम् । अविन्दन्त । तत् । वेद्यै । वेदित्वमिति वेदि - त्वम् । 23

TS 6.2.4.5

सा । वै । इयम् । सर्वा । एव । वेदिः । इयति । शक्ष्यामि । इति । तु । वै । अवमायेत्येव - मायं । यजन्ते । त्रिंशत् । पदानि । पश्चात् । त्रिंशत् । भवति । षट्त्रिंशदिति षट् - त्रिंशत् । प्राची । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । पुरस्तात् । त्रिंशत् । दशदशेति दश-दश । समिति । पद्यन्ते । दशक्षरेति दश - अक्षरा । विराडिति वि - राट् । अन्नम् । विराडिति वि - राट् । विराजेति वि - राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धे । उदिति । हन्ति । यत् । एव । अस्याः । अमेद्वयम् । तत् । अपेति । हन्ति । उदिति । हन्ति । तस्मात् । ओषधयः । परेति । भवन्ति () । बरुहिः । स्तृणाति । तस्मात् । ओषधयः । पुनः । एति । भवन्ति । उत्तरमित्युत् - त्रम् । बरुहिषः । उत्तरवरुहिरित्युत्तर - बरुहिः । स्तृणाति । प्रजा इति प्र - जाः । वै । बरुहिः । यजमानः । उत्तरवरुहिरित्युत्तर - बरुहिः । यजमानम् । एव । अयजमानात् । उत्तरमित्युत् - त्रम् । करोति । तस्मात् । यजमानः । अयजमानात् । उत्तर इत्युत् - त्रः ॥ 24

(रुन्धे - वाममोषो - वेदित्वमसुराणां - वेदित्वं - भवन्ति - पञ्चविंशतिश्च) (A4)

TS 6.2.5.1

यत् । वै । अनीशानः । भारम् । आदत्त इत्या - दत्ते । वीति । वै । सः । लिशते । यत् । द्वादश । साहस्येति स - अहस्यं । उपसद इत्युप - सदः । स्युः । तिस्रः । अहीनस्य । यस्स्य

। विलोमेति वि - लोम् । क्रियेत् । तिस्रः । एव । स॒हस्येति॑ स - अ॒हस्यं । उ॒प॒सद॑ इत्यु॒प - स॒दः । द्वा॒द॒श । अ॒हीन॑स्य । य॒ज्ञस्य॑ । स॒वीर्य॑त्वायेति॑ सवीर्य - त्वायं । अथो॒ इति॑ । सलो॒मेति॑ स-लोम् । क्रिय॒ते । व॒ध्सस्य॑ । एकः । स्तनः । भा॒गी । हि । सः । अथ॑ । एक॑म् । स्तन-
"म् । व्र॒तम् । उपेति॑ । ए॒ति । अथ॑ । द्वौ । अथ॑ । त्रीन् । अथ॑ । च॒तुरः । ए॒तत् । वै । 25

TS 6.2.5.2

क्षुर॒प॒वीति॑ क्षुर - प॒वि । नामं । व्र॒तम् । येन॑ । प्रेति॑ । जा॒तान् । भ्रातृ॑व्यान् । नुद॑ते । प्रतीति॑ । ज॒निष्य॑माणान् । अथो॒ इति॑ । कनी॑यसा । एव । भूयः । उपेति॑ । ए॒ति । च॒तुरः । अ॒ग्रे । स्तना॑न् । व्र॒तम् । उपेति॑ । ए॒ति । अथ॑ । त्रीन् । अथ॑ । द्वौ । अथ॑ । एक॑म् । ए॒तत् । वै । सु॒ज॒घ्नमि॑ति॑ सु - ज॒घ्नम् । नामं । व्र॒तम् । त॒प॒स्य॑म् । सु॒व॒र्ग्यमि॑ति॑ सुवः - ग्य॑म् । अथो॒ इति॑ । प्रेति॑ । एव । जा॒य॒ते । प्र॒जयेति॑ प्र - जया॑ । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः । य॒वा॒गूः । रा॒ज॒न्य॑स्य । व्र॒तम् । कू॒रा । इ॒व । वै । य॒वा॒गूः । कू॒रः । इ॒व । 26

TS 6.2.5.3

रा॒ज॒न्यः । व॒ज्र॑स्य । रू॒पम् । स॒मृ॒द्ध्या॒ इति॑ सं-ऋ॒द्ध्यै । आ॒मि॒क्षा । वैश्य॑स्य । पा॒क॒य॒ज्ञस्येति॑ पाक - य॒ज्ञस्य॑ । रू॒पम् । पु॒ष्ट्यै । प॒यः । ब्रा॒ह्म॒णस्य॑ । तेजः । वै । ब्रा॒ह्म॒णः । तेजः । प॒यः । तेज॑सा । एव । तेजः । प॒यः । आ॒त्म॒न् । ध॒त्ते । अथो॒ इति॑ । प॒य॑सा । वै । गर्भाः । वृ॒द्धन्ते॑ । गर्भः । इ॒व । ख॒लु । वै । ए॒षः । यत् । दी॒क्षितः । यत् । अ॒स्य । प॒यः । व्र॒तम् । भव॑न्ति । आ॒त्मान॑म् । एव । तत् । वृ॒द्ध॒यति॑ । त्रि॒व्र॒त॒ इति॑ त्रि - व्र॒तः । वै । मनुः । आ॒सीत् । द्वि॒व्र॒ता॒ इति॑ द्वि - व्र॒ताः । अ॒सुराः । एक॑व्र॒ता॒ इत्येक॑ - व्र॒ताः । 27

TS 6.2.5.4

दे॒वाः । प्रा॒तः । म॒द्ध्य॒न्दि॒ने । सा॒यम् । तत् । मनोः । व्र॒तम् । आ॒सीत् । पा॒क॒य॒ज्ञस्येति॑ पाक - य॒ज्ञस्य॑ । रू॒पम् । पु॒ष्ट्यै । प्रा॒तः । च । सा॒यम् । च । अ॒सुरा॑णाम् । निर्म॒द्ध्यमि॑ति॑

निः-मृद्ध्यम् । क्षुधः । रूपम् । ततः । ते । परेति । अभवन् । मृद्ध्यन्दिने । मृद्ध्यरात्र इति
मृद्ध्य - रात्रे । देवानाम् । ततः । ते । अभवन् । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् । आयन्
। यत् । अस्य । मृद्ध्यन्दिने । मृद्ध्यरात्र इति मृद्ध्य-रात्रे । व्रतम् । भवति । मृद्ध्यतः । वै
। अन्नेन । भुञ्जते । मृद्ध्यतः । एव । तत् । ऊर्जम् । धृत्ते । भ्रातृव्याभिभूत्या इति भ्रातृव्य
- अभिभूत्यै । भवति । आत्मना । 28

TS 6.2.5.5

परेति । अस्य । भ्रातृव्यः । भवति । गर्भः । वै । एषः । यत् । दीक्षितः । योनिः
। दीक्षितविमितमिति दीक्षित - विमितम् । यत् । दीक्षितः । दीक्षितविमितादिति दीक्षित -
विमितात् । प्रवसेदिति प्र - वसेत् । यथा । योनेः । गर्भः । स्कन्दति । तादृक् । एव । तत्
। न । प्रवस्तुव्यमिति प्र - वस्तुव्यम् । आत्मनः । गोपीथाय । एषः । वै । व्याघ्रः । कुलगोप
इति कुल - गोपः । यत् । अग्निः । तस्मात् । यत् । दीक्षितः । प्रवसेदिति प्र - वसेत् । सः
। एनम् । ईश्वरः । अनूत्थायेत्यनु - उत्थाय । हन्तोः । न । प्रवस्तुव्यमिति प्र - वस्तुव्यम्
। आत्मनः । गुप्त्यै । दक्षिणतः । शये । एतत् । वै । यजमानस्य () । आयतनमित्या -
यतनम् । स्वे । एव । आयतन इत्या-यतने । शये । अग्निम् । अभ्यावृत्येत्यभि-आवृत्यं ।
शये । देवताः । एव । यज्ञम् । अभ्यावृत्येत्यभि-आवृत्यं । शये ॥ 29

(एतद्वै-क्रूर इवै-कं व्रता-आत्मना-यजमानस्य-त्रयोदश च) (A5)

TS 6.2.6.1

पुरोहविषीति पुरः-हविषि । देवयजन इति देव-यजने । याजयेत् । यम् । कामयेत् । उपेति
। एनम् । उत्तर इत्युत् - तरः । यज्ञः । नमेत् । अभीति । सुवर्गमिति सुवः-गम् ।
लोकम् । जयेत् । इति । एतत् । वै । पुरोहविरिति पुरः-हविः । देवयजनमिति देव-यजनम्
। यस्य । होता । प्रातरनुवाकमिति प्रातः-अनुवाकम् । अनुब्रुवन्नित्यनु - ब्रुवन् । अग्निम् ।

अ॒पः । आ॒दित्य॑म् । अ॒भीति॑ । वि॒पश्य॑तीति॑ वि-पश्य॑ति । उपेति॑ । ए॒नम् । उत्त॑र इत्यु॒त्
- त॒रः । य॒ज्ञः । न॒म॒ति । अ॒भीति॑ । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒कम् । ज॒य॒ति ।
आ॒प्ते । दे॒व॒य॒ज॒न॒ इति॑ दे॒व-य॒ज॒ने । या॒ज॒येत् । भ्रातृ॑व्यवन्त॒मिति॑ भ्रातृ॑व्य - व॒न्तम् । प॒न्था॑म्
। वा । अ॒धि॒स्प॒रु॒शये॑दित्य॑धि-स्प॒रु॒शये॑त् । क॒र्त॒म् । वा । या॒वंत् । न । अ॒न॑से । या॒त॒वै । 30

TS 6.2.6.2

न । रथा॑य । ए॒तत् । वै । आ॒प्तम् । दे॒व॒य॒ज॒न॒मिति॑ दे॒व - य॒ज॒नम् । आ॒प्तेति॑ । ए॒व । भ्रातृ॑व्यम्
। न । ए॒नम् । भ्रातृ॑व्यः । आ॒प्तेति॑ । ए॒को॒न्न॒त॒ इत्ये॒क॒-उ॒न्न॒ते । दे॒व॒य॒ज॒न॒ इति॑ दे॒व - य॒ज॒ने ।
या॒ज॒येत् । प॒शु॒का॑म॒मिति॑ प॒शु - का॒मम् । ए॒को॒न्न॒ता॒दित्ये॒क॒ - उ॒न्न॒तात् । वै । दे॒व॒य॒ज॒ना॒दिति॑ दे॒व
- य॒ज॒नात् । अ॒ङ्गि॑रसः । प॒शून् । अ॒सृ॒ज॒न्त॒ । अ॒न्त॒रा । स॒दो॒ह॒वि॒दर्धा॑ने इति॑ स॒दः-ह॒वि॒दर्धा॑ने
। उ॒न्न॒त॒मि॒त्यु॒त् - न॒तम् । स्या॒त् । ए॒तत् । वै । ए॒को॒न्न॒त॒मि॒त्ये॒क॒ - उ॒न्न॒तम् । दे॒व॒य॒ज॒न॒मिति॑
दे॒व - य॒ज॒नम् । प॒शु॒मा॒निति॑ प॒शु - मा॒न् । ए॒व । भ॒व॒ति । त्र्यु॑न्न॒त॒ इति॑ त्रि - उ॒न्न॒ते । दे॒व॒य॒ज॒न॒
इति॑ दे॒व - य॒ज॒ने । या॒ज॒येत् । सु॒वर्ग॑का॑म॒मिति॑ सु॒वर्ग॑ - का॒मम् । त्र्यु॑न्न॒ता॒दिति॑ त्रि - उ॒न्न॒तात्
। वै । दे॒व॒य॒ज॒ना॒दिति॑ दे॒व - य॒ज॒नात् । अ॒ङ्गि॑रसः । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒कम् ।
आ॒य॒न् । अ॒न्त॒रा । आ॒ह॒व॒नी॒य॒मि॒त्या॑-ह॒व॒नी॒य॒म् । च । ह॒वि॒दर्धा॑न॒मिति॑ ह॒विः - धा॒न॒म् । च । 31

TS 6.2.6.3

उ॒न्न॒त॒मि॒त्यु॒त् - न॒तम् । स्या॒त् । अ॒न्त॒रा । ह॒वि॒दर्धा॑न॒मिति॑ ह॒विः - धा॒न॒म् । च । स॒दः । च
। अ॒न्त॒रा । स॒दः । च । गा॒र॒ह॑प॒त्य॒मिति॑ गा॒र॒ह॑ - प॒त्य॒म् । च । ए॒तत् । वै । त्र्यु॑न्न॒त॒मिति॑
त्रि - उ॒न्न॒तम् । दे॒व॒य॒ज॒न॒मिति॑ दे॒व - य॒ज॒नम् । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः - ग॒म् । ए॒व । लो॒कम् ।
ए॒ति । प्र॒ति॒ष्ठि॒त॒ इति॑ प्र॒ति - स्थि॒ते । दे॒व॒य॒ज॒न॒ इति॑ दे॒व - य॒ज॒ने । या॒ज॒येत् । प्र॒ति॒ष्ठा॒का॑म॒मिति॑
प्र॒ति॒ष्ठा - का॒मम् । ए॒तत् । वै । प्र॒ति॒ष्ठि॒त॒मिति॑ प्र॒ति - स्थि॒तम् । दे॒व॒य॒ज॒न॒मिति॑ दे॒व - य॒ज॒नम्
। य॒त् । स॒र्व॒तः । स॒मम् । प्र॒ती॒ति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठ॒ति । य॒त्र । अ॒न्या॒अ॒न्या॒ इत्य॒न्याः -
अ॒न्याः । ओष॑धयः । व्य॒ति॒ष॒क्ता॒ इति॑ वि - अ॒ति॒ष॒क्ताः । स्युः । त॒त् । या॒ज॒येत् । प॒शु॒का॑म॒-

मिति पशु - कामम् । एतत् । वै । पशूनाम् । रूपम् । रूपेण । एव । अस्मै । पशून् । 32

TS 6.2.6.4

अवेति । रुन्धे । पशुमानिति पशु - मान् । एव । भवति । निरुक्कतिगृहीत इति निरुक्कति - गृहीते । देवयजन इति देव-यजने । याजयेत् । यम् । कामयेत । निरुक्कत्येति निः - कृत्या । अस्य । यज्म् । ग्राहयेयम् । इति । एतत् । वै । निरुक्कतिगृहीतमिति निरुक्कति - गृहीतम् । देवयजनमिति देव - यजनम् । यत् । सदृश्यै । सत्याः । ऋक्षम् । निरुक्कत्येति निः - कृत्या । एव । अस्य । यज्म् । ग्राहयति । व्यावृत्त इति वि-आवृत्ते । देवयजन इति देव - यजने । याजयेत् । व्यावृत्काममिति व्यावृत्-कामम् । यम् । पात्रे । वा । तल्पे । वा । मीमांसेरन् । प्राचीनम् । आहवनीयादित्याँ - हवनीयात् । प्रवणमिति प्र - वणम् । स्यात् । प्रतीचीनम् । गारुहपत्यादिति गारुह - पत्यात् । एतत् । वै । व्यावृत्तमिति वि - आवृत्तम् । देवयजनमिति देव - यजनम् । वीति । पाप्मनाँ () । भ्रातृव्येण । एति । वर्तते । न । एनम् । पात्रे । न । तल्पे । मीमांसन्ते । कार्यै । देवयजन इति देव-यजने । याजयेत् । भूतिकाममिति भूति - कामम् । कार्यैः । वै । पुरुषः । भवति । एव ॥ 33

(यातुवै - हविर्धानं च - पशून् - पाप्मना - ऽष्टादश च) (A6)

TS 6.2.7.1

तेभ्यः । उत्तरवेदिरित्युत्तर - वेदिः । सिंहीः । रूपम् । कृत्वा । उभयान् । अन्तरा । अपक्रम्येत्यप - क्रम्यं । अतिष्ठत् । ते । देवाः । अमन्यन्त । यतरान् । वै । इयम् । उपावृथ्स्यतीत्युप-आवृथ्स्यति । ते । इदम् । भविष्यन्ति । इति । ताम् । उपेति । अमन्त्रयन्त । सा । अब्रवीत् । वरम् । वृणै । सर्वान् । मयाँ । कामान् । वीति । अश्ववथ । पूर्वाम् । तु । मा । अग्नेः । आहुतिरित्या - हुतिः । अश्ववतै । इति । तस्मात् । उत्तरवेदिमित्युत्तर - वेदिम् । पूर्वाम् । अग्नेः । व्याघारयन्तीति वि-आघारयन्ति । वारवृत्तमिति वारै-वृत्तम् । हि ।

अ॒स्यै । श॒म्य॑या । प॒रीति॑ । मि॒मी॒ते । 34

TS 6.2.7.2

मात्रा॑ । ए॒व । अ॒स्यै । सा । अथो॑ इति॑ । यु॒क्तेन॑ । ए॒व । यु॒क्तम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
वि॒त्ताय॑नीति॑ वि॒त्त - अ॒य॑नी । मे । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । वि॒त्ता । हि । ए॒नान् । आ॒व॑त् ।
। वि॒त्ताय॑नीति॑ वि॒त्त - अ॒य॑नी । मे । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । वि॒त्तान् । हि । ए॒नान् ।
आ॒व॑त् । अ॒व॑तात् । मा । न॒धि॒तम् । इति॑ । आ॒ह । न॒धि॒तान् । हि । ए॒नान् । आ॒व॑त् ।
अ॒व॑तात् । मा । व्य॒धि॒तम् । इति॑ । आ॒ह । व्य॒धि॒तान् । हि । ए॒नान् । आ॒व॑त् । वि॒देः ।
अ॒ग्निः । न॒भः । ना॒म । 35

TS 6.2.7.3

अ॒ग्रे । अ॒ङ्गि॒रः । इति॑ । त्रिः । ह॒रति॑ । ये । ए॒व । ए॒षु । लो॒केषु॑ । अ॒ग्नयः॑ । तान् ।
। ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । तू॒ष्णीम् । च॒तुर्थ॑म् । ह॒रति॑ । अ॒निरु॑क्तमित्य॒निः - उ॒क्तम् ।
ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । सि॒न्हीः । अ॒सि । म॒हिषीः॑ । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । सि॒न्-
हीः । हि । ए॒षा । रू॒पम् । कृ॒त्वा । उ॒भयान्॑ । अ॒न्तरा॑ । अ॒प॒क्र॒म्येत्य॑प - क्र॒म्य॑ ।
अति॑ष्ठत् । उ॒रु । प्र॒थ॒स्व । उ॒रु । ते । य॒ज्ञप॑तिरिति॑ य॒ज्ञ - प॒तिः । प्र॒थ॒ताम् । इति॑ ।
आ॒ह । य॒ज॑मानम् । ए॒व । प्र॒जये॑ति॒ प्र - ज॒या॑ । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः । प्र॒थ॒यति॑ । ध्रु॒वा । 36

TS 6.2.7.4

अ॒सि । इति॑ । स॒मिति॑ । ह॒न्ति । धृ॒त्यै । दे॒वेभ्यः॑ । शु॒न्ध॒स्व । दे॒वेभ्यः॑ । शु॒म्भ॒स्व । इति॑
। अ॒वेति॑ । च । उ॒क्षति॑ । प्रेति॑ । च । कि॒रति॑ । शु॒द्ध्यै॑ । इन्द्र॑घोष इतीन्द्र - घोषः । त्वा
। वसु॑भिरिति॑ वसु॑ - भिः । पु॒रस्ता॑त् । पा॒तु । इति॑ । आ॒ह । दि॒ग्भ्य इति॑ दिक् - भ्यः । ए॒व
। ए॒नाम् । प्रेति॑ । उ॒क्षति॑ । दे॒वान् । च । इत् । उ॒त्तर॑वेदि॒रित्यु॑त्तर - वे॒दिः । उ॒पाव॑वर्तीत्यु॒प
- आ॒व॑वर्ति । इ॒ह । ए॒व । वी॒ति । ज॒याम॑है । इति॑ । अ॒सुराः॑ । वज्र॑म् । उ॒द्यत्ये॑त्यु॒त् - य॒त्य॑

। देवान् । अ॒भीति॑ । आ॒य॒न्त॒ । तान् । इन्द्र॑घोष इतीन्द्र - घोषः । वसु॑भिरिति वसु - भिः । पुरस्ता॑त् । अपेति॑ । 37

TS 6.2.7.5

अ॒नु॒द॒त् । मनो॑जवा इति मनः - ज॒वाः । पि॒तृभि॑रिति पि॒तृ - भिः । दक्षि॑णतः । प्रचे॑ता इति प्र - चे॒ताः । रु॒द्रैः । प॒श्चात् । विश्व॑कर्मेति विश्व - क॒र्मा । आ॒दि॒त्यैः । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त्तर - त॒रतः । यत् । ए॒वम् । उ॒त्तर॑वेदिमित्यु॒त्तर - वे॒दिम् । प्रो॒क्ष॒तीति॑ प्र - उ॒क्षति॑ । दि॒ग्भ्य इति॑ दिक् - भ्यः । ए॒व । तत् । यज॑मानः । भ्रातृ॑व्यान् । प्रेति॑ । नु॒द॒त्ते । इन्द्रः॑ । यती॑न् । सा॒ला॒वृ॒केभ्यः॑ । प्रेति॑ । अ॒य॒च्छत् । तान् । दक्षि॑णतः । उ॒त्तर॑वेद्या इत्यु॒त्तर - वे॒द्याः । आ॒दु॒न् । यत् । प्रो॒क्ष॒णीना॑मिति॑ प्र - उ॒क्ष॒णीना॑म् । उ॒च्छि॒ष्ये॒तेत्यु॒त्तर - शि॒ष्येत॑ । तत् । दक्षि॑णतः । उ॒त्तर॑वेद्या इत्यु॒त्तर - वे॒द्यै । नीति॑ । न॒येत् । यत् । ए॒व । तत्र॑ । क्रूर॑म् । तत् । तेन॑ । श॒म॒य॒ति । यम् । द्वि॒ष्यात् । तम् । ध्या॒येत् । शु॒चा () । ए॒व । ए॒नम् । अ॒र्प॒य॒ति ॥ (मिमी॑ते - नाम॑ - ध्रु॒वा - ऽप॑ - शु॒चा - त्रीणि॑ च) (आ॒७) 38

TS 6.2.8.1

सा । उ॒त्तर॑वेदि॒रित्यु॒त्तर-वे॒दिः । अ॒ब्रवी॑त् । सर्वा॑न् । मया॑ । कामा॑न् । वीति॑ । अ॒श्व॒व॒थ॒ । इति॑ । ते । दे॒वाः । अ॒का॒म॒य॒न्त॒ । असु॑रान् । भ्रातृ॑व्यान् । अ॒भीति॑ । भ॒वे॒म् । इति॑ । ते । अ॒जु॒ह्वुः । सि॒न्धीः । अ॒सि॒ । स॒प॒त्न॒सा॒हीति॑ स॒प॒त्न - सा॒ही । स्वाहा॑ । इति॑ । ते । असु॑रान् । भ्रातृ॑व्यान् । अ॒भीति॑ । अ॒भ॒व॒न् । ते । असु॑रान् । भ्रातृ॑व्यान् । अ॒भि॒भू॒येत्य॑भि - भू॒य॑ । अ॒का॒म॒य॒न्त॒ । प्र॒जा॒मिति॑ प्र-जा॑म् । वि॒न्दे॒म॒हि॒ । इति॑ । ते । अ॒जु॒ह्वुः । सि॒न्धीः । अ॒सि॒ । सु॒प्र॒जा॒व॒निरिति॑ सु॒प्र॒जा - व॒निः । स्वाहा॑ । इति॑ । ते । प्र॒जा॒मिति॑ प्र-जा॑म् । अ॒वि॒न्द॒न्त॒ । ते । प्र॒जा॒मिति॑ प्र - जा॑म् । वि॒त्त्वा । 39

TS 6.2.8.2

अ॒काम॑यन्त॒ । प॒शून् । वि॒न्देम॑हि । इति॑ । ते । अ॒जुह॑वुः । सि॒न्हीः । अ॒सि । रा॒य॒स्पोष॑व॒
नि॒रिति॑ रा॒य॒स्पोष॑ - वनिः॑ । स्वाहा॑ । इति॑ । ते । प॒शून् । अ॒विन्द॑न्त॒ । ते । प॒शून् । वि॒त्त्वा
। अ॒काम॑यन्त॒ । प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्रति॒ - स्था॑म् । वि॒न्देम॑हि । इति॑ । ते । अ॒जुह॑वुः । सि॒न्हीः
। अ॒सि । आ॒दित्य॑वनि॒रित्या॑दित्य॒ - वनिः॑ । स्वाहा॑ । इति॑ । ते । इ॒माम् । प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्रति॒
- स्था॑म् । अ॒विन्द॑न्त॒ । ते । इ॒माम् । प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्रति॒ - स्था॑म् । वि॒त्त्वा । अ॒काम॑यन्त॒ ।
दे॒वताः॑ । आ॒शिष॑ इत्या॑ - शिषः॑ । उपेति॑ । इ॒याम् । इति॑ । ते । अ॒जुह॑वुः । सि॒न्हीः ।
अ॒सि । एति॑ । व॒ह । दे॒वान् । दे॒वय॑त इति॑ दे॒व - य॑ते । 40

TS 6.2.8.3

यज॑मानाय । स्वाहा॑ । इति॑ । ते । दे॒वताः॑ । आ॒शिष॑ इत्या॑ - शिषः॑ । उपेति॑ । आ॒य॒न् ।
प॒ञ्च । कृ॒त्वं । व्या॑घारय॒तीति॑ वि॒ - आ॑घारयति । प॒ञ्चाक्ष॑रेति॒ पञ्च॑-अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः । पा॒ङ्क्तः ।
य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध्रे । अ॒क्ष॒ण॒या । व्या॑घारय॒तीति॑ वि॒-आ॑घारयति । तस्मा॑त्
। अ॒क्ष॒ण॒या । प॒शवः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । प्रेति॑ । ह॒रन्ति॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्रति॒ - स्थि॑त्यै । भू॒तेभ्यः॑
। त्वा॒ । इति॑ । सु॒च॑म् । उ॒दि॒ति । गृ॒ह्णा॒ति । ये । ए॒व । दे॒वाः । भू॒ताः । तेषा॑म् । तत्
। भा॒ग॒धेय॑मिति॑ भा॒ग॒धेय॑म् । तान् । ए॒व । तेन॑ । प्री॒णा॒ति । पौ॒तु॒द्र॒वान् । परि॑धी॒निति॑ परि॒ -
धीन् । परी॑ति॒ । दु॒धा॒ति । ए॒षाम् । 41

TS 6.2.8.4

लो॒काना॑म् । वि॒धृ॒त्या इति॑ वि॒धृ॒त्यै । अ॒ग्नेः । त्र॒यः । ज॒याया॑श्सः । भ्रा॒तरः । आ॒स॒न्न
। ते । दे॒वेभ्यः॑ । ह॒व्यम् । व॒ह॑न्तः । प्रेति॑ । अ॒मी॒यन्त॒ । सः । अ॒ग्निः । अ॒बि॒भेत् ।
इ॒त्थम् । वा॒व । स्यः॑ । आ॒र्ति॑म् । एति॑ । अ॒रि॒ष्य॒ति । इति॑ । सः । नि॒ला॒य॒त । सः ।
या॒म् । व॒न॒स्प॒तिषु॑ । अ॒व॒स॒त् । ता॒म् । पू॒तु॒द्रौ । या॒म् । ओष॑धीषु । ता॒म् । सु॒ग॒न्धि॒तेज॑न्

इति सुगन्धि - तेजने । याम् । पशुषु । ताम् । पेतृस्य । अन्तरा । शृङ्गे इति । तम् । देवताः । प्रैषमिति प्र - एषम् । ऐच्छन् । तम् । अन्विति । अविन्दन् । तम् । अब्रुवन् । 42

TS 6.2.8.5

उपेति । नः । एति । वर्तस्व । हव्यम् । नः । वह् । इति । सः । अब्रवीत् । वरम् । वृणै । यत् । एव । गृहीतस्य । अहुतस्य । बहिःपरिधीति बहिः - परिधि । स्कन्दात् । तत् । मे । भ्रातृणाम् । भागधेयमिति भाग - धेयम् । असत् । इति । तस्मात् । यत् । गृहीतस्य । अहुतस्य । बहिःपरिधीति बहिः - परिधि । स्कन्दति । तेषाम् । तत् । भागधेयमिति भाग - धेयम् । तान् । एव । तेन । प्रीणाति । सः । अमन्यत् । अस्थन्वन्त इत्यस्थन् - वन्तः । मे । पूर्वे । भ्रातरः । प्रेति । अमेषत् । अस्थानि । शतयै । इति । सः । यानि । 43

TS 6.2.8.6

अस्थानि । अशातयत् । तत् । पूतुद्रु । अभवत् । यत् । मासम् । उपमृतमित्युप - मृतम् । तत् । गुल्गुलु । यत् । एतान् । सुभारानिति सं - भारान् । सम्भरतीति सं-भरति । अग्निम् । एव । तत् । समिति । भरति । अग्नेः । पुरीषम् । असि । इति । आह । अग्नेः । हि । एतत् । पुरीषम् । यत् । सुभारा इति सं - भाराः । अथो इति । खलु । आहुः । एते । वाव । एनम् । ते । भ्रातरः । परीति । शेरे । यत् । पौतुद्रवाः । परिधय इति परि-धयः । इति ॥ 44

(वित्त्वा - देवयत् - एषा - मब्रुवन् - यानि - चतुश्चत्वारिंशच्च) (A8)

TS 6.2.9.1

बद्धम् । अवेति । स्यति । वरुणपाशादिति वरुण - पाशात् । एव । एने इति । मुञ्चति । प्रेति । नेनेक्ति । मेद्ध्ये इति । एव । एने इति । करोति । सावित्रिया । ऋचा । हुत्वा । हविर्धाने इति हविः-धाने । प्रेति । वर्तयति । सवितृप्रसूत इति सवितृ - प्रसूतः । एव

। ए॒ने इति॑ । प्रेति॑ । व॒र्तय॑ति । वरु॑णः । वै । ए॒षः । दु॒र्वागि॑ति॒ दुः - वाक् । उ॒भय॑तः ।
। ब॒द्धः । यत् । अक्षः॑ । सः । यत् । उ॒थ्सर्जे॑दित्यु॒त् - स॒र्जेत् । यज॑मानस्य । गृ॒हान् ।
अ॒भ्युथ्स॑र्जेदित्य॒भि - उ॒थ्सर्जे॑त् । सु॒वागि॑ति॒ सु - वाक् । दे॒व । दु॒र्यान् । एति॑ । व॒दु । इति॑
। आ॒ह । गृ॒हाः । वै । दु॒र्याः । शान्त्यै॑ । पत्नी॑ । 45

TS 6.2.9.2

उ॒पेति॑ । अ॒न॒क्ति॑ । पत्नी॑ । हि । सर्व॑स्य । मि॒त्रम् । मि॒त्र॒त्वाये॑ति॒ मित्र॑ - त्वाय॑ । यत् । वै ।
पत्नी॑ । य॒ज्ञस्य॑ । क॒रोति॑ । मि॒थुन॑म् । तत् । अथो॑ इति॑ । पत्नि॑याः । ए॒व । ए॒षः । य॒ज्ञस्य॑
। अ॒न्वा॒र॒भं इत्य॑नु - आ॒र॒भः । अ॒न॒वच्छि॑त्त्या इत्य॒न॒व - छि॑त्त्यै । व॒र्त्मना॑ । वै । अ॒न्वित्ये॑त्य॒नु
- इत्य॑ । य॒ज्ञम् । रक्षा॑श्सि । जि॒घा॒स॒न्ति । वैष्ण॑वीभ्या॒म् । ऋ॒ग्भ्या॑मित्य॒क्-भ्या॑म् । व॒र्त्मनोः॑
। जु॒होति॑ । य॒ज्ञः । वै । विष्णुः॑ । य॒ज्ञात् । ए॒व । रक्षा॑श्सि । अ॒पेति॑ । ह॒न्ति । यत्
। अ॒द्भ्युः । अ॒न॒ग्रौ । आ॒हु॒ति॒मित्या॑ - हु॒तिम् । जु॒हुयात् । अ॒न्धः । अ॒द्भ्युः । स्या॒त् ।
रक्षा॑श्सि । य॒ज्ञम् । ह॒न्युः । 46

TS 6.2.9.3

हि॒र॒ण्यम् । उ॒पा॒स्येत्यु॑प - अ॒स्य । जु॒होति॑ । अ॒ग्नि॒वती॑त्य॒ग्नि॒वति॑ । ए॒व । जु॒होति॑ । न ।
अ॒न्धः । अ॒द्भ्युः । भ॒वति॑ । न । य॒ज्ञम् । रक्षा॑श्सि । घ्नन्ति॑ । प्रा॒ची इति॑ । प्रेति॑ । इ॒तम्
। अ॒द्भ्रम् । क॒ल्प॑यन्ती इति॑ । इति॑ । आ॒ह । सु॒व॒र्ग॒मिति॑ सु॒वः - गम् । ए॒व । ए॒ने इति॑ ।
लो॒कम् । ग॒म॒यति॑ । अ॒त्र । र॒मे॒थाम् । व॒ष्मन् । पृ॒थि॒व्याः । इति॑ । आ॒ह । व॒ष्म । हि ।
ए॒तत् । पृ॒थि॒व्याः । यत् । दे॒व॒यज॑न॒मिति॑ दे॒व - यज॑नम् । शि॒रः । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ ।
यत् । ह॒वि॒र्धा॒न॒मिति॑ ह॒विः-धा॒नम् । दि॒वः । वा । वि॒ष्णो । उ॒त । वा । पृ॒थि॒व्याः । 47

TS 6.2.9.4

इति॑ । आ॒शी॒र्ष॒दु॒येत्या॒शीः - प॒द॒या । ऋ॒चा । दक्षि॑णस्य । ह॒वि॒र्धा॒न॒स्येति॑ ह॒विः - धा॒न॒स्य ।

मेथीम् । नीतिं । हन्ति । शीरूषतः । एव । यज्ञस्य । यजमानः । आशिष इत्या - शिषः । अवेति । रुन्धे । दुण्डः । वै । औपरः । तृतीयस्य । हविर्धानस्येति हविः - धानस्य । वृषट्कारेणेति वषट् - कारेण । अक्षम् । अच्छिनुत् । यत् । तृतीयम् । छदिः । हविर्धानयोरिति हविः-धानयोः । उदाहियत् इत्युत् - आहियते । तृतीयस्य । हविर्धानस्येति हविः - धानस्य । अवरुद्धया इत्यव - रुद्धयै । शिरः । वै । एतत् । यज्ञस्य । यत् । हविर्धानमिति हविः-धानम् । विष्णोः । रराटम् । असि । विष्णोः । पृष्ठम् । असि । इति । आह । तस्मात् । एतावद्धेत्येतावत् - धा । शिरः । विष्यूतमिति वि - स्यूतम् । विष्णोः () । स्यूः । असि । विष्णोः । ध्रुवम् । असि । इति । आह । वैष्णवम् । हि । देवतया । हविर्धानमिति हविः - धानम् । यम् । प्रथमम् । ग्रन्थिम् । ग्रथीयात् । यत् । तम् । न । विस्रसयेदिति वि - स्रस-येत् । अमेहेन । अद्ध्युः । प्रेति । मीयेत् । तस्मात् । सः । विस्रस्य इति वि-स्रस्यः ॥ 48

(पत्नी -हन्यु-र्वा पृथिव्या-विष्यूतं विष्णोः-षड्विंशतिश्च) (A9)

TS 6.2.10.1

देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रसव इति प्र - सवे । इति । अभिम् । एति । दुत्ते । प्रसूत्या इति प्र - सूत्यै । अश्विनोः । बाहुभ्यामिति बाहु-भ्याम् । इति । आह । अश्विनौ । हि । देवानाम् । अद्ध्यु इति । आस्ताम् । पूष्णः । हस्ताभ्याम् । इति । आह । यत्यै । वज्रः । इव । वै । एषा । यत् । अभिः । अभिः । असि । नारिः । असि । इति । आह । शान्त्यै । काण्डेकाण्ड इति काण्डे - काण्डे । वै । क्रियमाणे । यज्ञम् । रक्षांसि । जिघासन्ति । परिलिखितमिति परि - लिखितम् । रक्षः । परिलिखिता इति परि - लिखिताः । अरातयः । इति । आह । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप - हत्यै । 49

TS 6.2.10.2

इदम् । अहम् । रक्षसः । ग्रीवाः । अपीति । कृन्तामि । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् ।

च । वयम् । द्विष्मः । इति । आह । द्वौ । वाव । पुरुषौ । यम् । च । एव । द्वेष्टि । यः । च । एनम् । द्वेष्टि । तयोः । एव । अनन्तरायमित्यनन्तः - आयम् । ग्रीवाः । कृन्तति । दिवे । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । पृथिव्यै । त्वा । इति । आह । एभ्यः । एव । एनाम् । लोकेभ्यः । प्रेति । उक्षति । पुरस्तात् । अर्वाचीम् । प्रेति । उक्षति । तस्मात् । 50

TS 6.2.10.3

पुरस्तात् । अर्वाचीम् । मनुष्याः । ऊर्जम् । उपेति । जीवन्ति । क्रूरम् । इव । वै । एतत् । करोति । यत् । खनन्ति । अपः । अवेति । नयति । शान्त्यै । यवमतीरिति यव - मतीः । अवेति । नयति । ऊर्क् । वै । यवः । ऊर्क् । उदुम्बरः । ऊर्जा । एव । ऊर्जम् । समिति । अर्द्धयति । यजमानेन । सम्मितीति सं - मिता । औदुंबरी । भवति । यावान् । एव । यजमानः । तावतीम् । एव । अस्मिन् । ऊर्जम् । दुधाति । पितृणाम् । सदनम् । असि । इति । बरुहिः । अवेति । स्तृणाति । पितृदेवत्यमिति पितृ - देवत्यम् । 51

TS 6.2.10.4

हि । एतत् । यत् । निखातमिति नि - खातम् । यत् । बरुहिः । अनवस्तीर्येत्यनव-स्तीर्य । मिनुयात् । पितृदेवत्येति पितृ - देवत्या । निखातेति नि - खाता । स्यात् । बरुहिः । अवस्तीर्येत्यव- स्तीर्य । मिनोति । अस्याम् । एव । एनाम् । मिनोति । अथो इति । स्वारुहमिति स्व-रुहम् । एव । एनाम् । करोति । उदिति । दिवम् । स्तृभान् । एति । अन्तरिक्षम् । पृण । इति । आह । एषाम् । लोकानाम् । विधृत्या इति वि - धृत्यै । द्युतानः । त्वा । मारुतः । मिनोतु । इति । आह । द्युतानः । ह । स्म । वै । मारुतः । देवानाम् । औदुंबरीम् । मिनोति । तेन । एव । 52

TS 6.2.10.5

एनाम् । मिनोति । ब्रह्मवनिमिति ब्रह्म - वनिम् । त्वा । क्षत्रवनिमिति क्षत्र - वनिम् । इति ।

आह । यथायजुरिति यथा - यजुः । एव । एतत् । घृतेन । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी ।
 एति । पृणोथाम् । इति । औदुंबरीम् । जुहोति । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । एव । रसेन
 । अ॒न॒क्ति । अ॒न्त॒मित्या॑ - अ॒न्त॒म् । अ॒न्व॒व॒स्त्राव॒य॒ती॒य॒नु - अ॒व॒स्त्राव॒य॒ति । अ॒न्त॒मित्या॑-अ॒न्त॒म्
 । एव । यज॑मानम् । तेज॑सा । अ॒न॒क्ति । ऐ॒न्द्रम् । अ॒सि । इति॑ । छ॒दिः । अधि॑ । नीति॑
 । दुधा॑ति । ऐ॒न्द्रम् । हि । दे॒वत॑या । स॒दः । वि॒श्व॒ज॒न॒स्येति॑ विश्व - ज॒न॒स्य॑ । छा॒या । इति॑
 । आह॑ । वि॒श्व॒ज॒न॒स्येति॑ विश्व - ज॒न॒स्य॑ । हि । ए॒षा । छा॒या । यत् । स॒दः । न॒व॒छ॒दीति॑
 न॒व॑ - छ॒दि । 53

TS 6.2.10.6

तेज॑स्काम॒स्येति॑ तेजः - का॒म॒स्य॒ । मि॒नु॒यात् । त्रि॒वृ॒तेति॑ त्रि-वृता॑ । स्तोमे॑न । स॒मि॒त॒मि॒ति सं -
 मि॒त॒म् । तेजः॑ । त्रि॒वृ॒दि॒ति॑ त्रि - वृत् । तेज॑स्वी । एव । भ॒व॒ति । एका॑दशछ॒दीत्येका॑दश - छ॒दि
 । इ॒न्द्रि॒यका॑म॒स्येती॒न्द्रि॒य - का॒म॒स्य॒ । एका॑दशाक्ष॒रेत्येका॑दश-अ॒क्षरा॑ । त्रि॒ष्टुक् । इ॒न्द्रि॒यम् ।
 त्रि॒ष्टुक् । इ॒न्द्रि॒यावी॑ । एव । भ॒व॒ति । पञ्च॑दशछ॒दीति॑ पञ्चदश-छ॒दि । भ्रातृ॑व्यवत् इति भ्रातृ॑व्य
 - व॒त् । प॒ञ्चद॑श इति पञ्च - द॒शः । व॒ज्रः । भ्रातृ॑व्याभिभूत्या इति भ्रातृ॑व्य - अ॒भिभू॒त्यै ।
 स॒प्तद॑शछ॒दीति॑ सप्तद॑श - छ॒दि । प्र॒जाका॑म॒स्येति॑ प्र॒जा - का॒म॒स्य॒ । स॒प्तद॑श इति सप्त - द॒शः ।
 प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा - प॒तिः । प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा - प॒तेः । आ॒स्यै॑ । एक॑वि॒ंशति॑छ॒दीत्येक॑वि॒ंशति॑
 - छ॒दि । प्र॒तिष्ठा॑का॒म॒स्येति॑ प्र॒तिष्ठा - का॒म॒स्य॒ । एक॑वि॒ंश इत्येक॑-वि॒ंशः । स्तोमा॑नां । प्र॒तिष्ठे॑ति
 प्र॒ति - स्था । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति प्र॒ति - स्थि॒त्यै । उ॒दर॑म् । वै । स॒दः । ऊ॒र्क् । उ॒दु॒ब॒रः ।
 म॒द्ध्य॒तः । औदु॑ंबरीम् । मि॒नो॒ति । म॒द्ध्य॒तः । एव । प्र॒जाना॑मिति प्र - जाना॑म् । ऊ॒र्ज॑म् ।
 दुधा॑ति । तस्मा॑त् । 54

TS 6.2.10.7

म॒द्ध्य॒तः । ऊ॒र्जा । भु॒ञ्ज॒ते । य॒ज॒मान॒लो॒क इति॑ यजमान - लो॒के । वै । दक्षि॑णानि । छ॒दी॒र्षि
 । भ्रातृ॑व्यलो॒क इति॑ भ्रातृव्य - लो॒के । उत्तरा॑णीत्युत् - त॒रा॒णि । दक्षि॑णानि । उत्तरा॑णीत्युत्

- त॒राणि । क॒रोति । यज॑मानम् । ए॒व । अय॑जमानात् । उत्त॑रमित्युत् - त॒रम् । क॒रोति । तस्मा॑त् । यज॑मानः । अय॑जमानात् । उत्त॑र इत्युत् - त॒रः । अ॒न्तर्व॑र्तानित्यन्तः - व॒र्तान् । क॒रोति । व्यावृ॑त्त्या इति वि-आवृ॑त्त्यै । तस्मा॑त् । अ॒र॒ण्यम् । प्र॒जा इति प्र - जाः । उपेति॑ । जी॒वन्ति । परीति॑ । त्वा । गि॒र्व॒णः । गि॒रः । इति॑ । आ॒ह । य॒थाय॑जुरिति यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । इन्द्र॑स्य । स्यूः । अ॒सि । इन्द्र॑स्य । ध्रु॒वम् । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । ऐन्द्र॑म् । हि । दे॒वत॑या । स॒दः () । यम् । प्र॒थ॒मम् । ग्र॒न्थिम् । ग्र॒थी॒यात् । यत् । तम् । न । वि॒स्र॒स्ये॒दिति॑ वि - स्र॒स्ये॒त् । अ॒मे॒हे॒न् । अ॒द्भ्युः । प्रेति॑ । मी॒ये॒त् । तस्मा॑त् । सः । वि॒स्र॒स्य इति॑ वि - स्र॒स्यः ॥ 55

(अप॑हत्यै - तस्मा॑त् - पितृ॑दे॒वत्यै - तेनै॒व - नव॑च्छदि - तस्मा॑त् - स॒दः - पञ्च॑दश च) (A10)

TS 6.2.11.1

शि॒रः । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । ह॒वि॒र्धा॒नमि॑ति ह॒विः-धा॑नम् । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । उ॒प॒र॒वा इत्यु॑प - र॒वाः । ह॒वि॒र्धा॒न इति॑ ह॒विः-धा॑नम् । खा॒य॒न्ते । तस्मा॑त् । शी॒र॒ष॒न् । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । अ॒ध॒स्ता॑त् । खा॒य॒न्ते । तस्मा॑त् । अ॒ध॒स्ता॑त् । शी॒र्ष्णः । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । र॒क्षो॒ह॒ण इति॑ र॒क्षः-ह॑नः । व॒ल॒ग॒ह॒ण इति॑ व॒ल॒ग-ह॑नः । वै॒ष्ण॒वान् । ख॒ना॒मि । इति॑ । आ॒ह । वै॒ष्ण॒वाः । हि । दे॒वत॑या । उ॒प॒र॒वा इत्यु॑प - र॒वाः । अ॒सु॒राः । वै । नि॒र्य॑न्त इति॑ निः - य॒न्तः । दे॒वाना॑म् । प्रा॒णेष्वि॑ति प्र - अ॒नेषु॑ । व॒ल॒गानि॑ति व॒ल॒गान् । नीति॑ । अ॒ख॒न॒न् । तान् । बा॒हु॒मा॒त्र इति॑ बा॒हु॒मा॒त्रे । अ॒न्वि॑ति । अ॒वि॒न्द॒न् । तस्मा॑त् । बा॒हु॒मा॒त्रा इति॑ बा॒हु॒मा॒त्राः । खा॒य॒न्ते । इ॒दम् । अ॒हम् । तम् । व॒ल॒गमि॑ति व॒ल॒गम् । उ॒दि॑ति । व॒पा॒मि । 56

TS 6.2.11.2

यम् । नः । सु॒मा॒नः । यम् । अ॒स॒मा॒नः । नि॒च॒खानि॑ति नि-च॒खानं॑ । इति॑ । आ॒ह । द्वौ । वा॒व । पु॒रु॒षौ । यः । च । ए॒व । सु॒मा॒नः । यः । च । अ॒स॒मा॒नः । यम्

। ए॒व । अ॒स्मै । तौ । व॒ल॒गमि॑ति वल - गम् । नि॒खन॑त॒ इति॑ नि - खन॑तः । तम् ।
। ए॒व । उ॒दि॒ति । व॒प॒ति । स॒मि॒ति । तृ॒ण॒त्ति । तस्मा॑त् । संतृ॑ण्णा इति सं - तृ॒ण्णाः
। अ॒न्त॒र॒तः । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । न । स॒मि॒ति । भि॒न॒त्ति । तस्मा॑त् । अ॒संभि॑न्ना
इत्य॑सं - भि॒न्नाः । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । अ॒पः । अ॒वे॒ति । न॒य॒ति । तस्मा॑त् । आ॒-
र्द्राः । अ॒न्त॒र॒तः । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । य॒वंम॑तीरि॒ति य॒वं - म॒तीः । अ॒वे॒ति । न॒य॒ति । 57

TS 6.2.11.3

ऊ॒र्क् । वै । य॒वं । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । उ॒प॒र॒वा इत्यु॑प॒-र॒वाः । प्रा॒णेष्वि॑ति प्र - अ॒नेषु॑ ।
ए॒व । ऊ॒र्ज॑म् । दु॒धा॒ति । ब॒रु॒हिः । अ॒वे॒ति । स्तृ॒णा॒ति । तस्मा॑त् । लो॒म॒शाः । अ॒न्त॒र॒तः ।
प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । आ॒ज्ये॑न । व्या॒घा॒र॒य॒तीति॑ वि - आ॒घा॒र॒य॒ति । तेजः॑ । वै । आ॒ज्य॑म्
। प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । उ॒प॒र॒वा इत्यु॑प॒-र॒वाः । प्रा॒णेष्वि॑ति प्र - अ॒नेषु॑ । ए॒व । तेजः॑
। दु॒धा॒ति । ह॒नू इति॑ । वै । ए॒ते इति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । अ॒धिष॑व॒णे इत्य॑धि॒-स॒व॒ने । न
। स॒मि॒ति । तृ॒ण॒त्ति । अ॒संतृ॑ण्णे इत्य॑सं - तृ॒ण्णे । हि । ह॒नू इति॑ । अ॒थो इति॑ । ख॒लु ।
दी॒र्घ॒सो॒म इति॑ दी॒र्घ - सो॒मे । स॒तृ॒घ्ने इति॑ सं॒-तृ॒घ्ने । धृ॒त्यै । शि॒रः । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ ।
यत् । ह॒वि॒र्धा॒न॒मि॒ति ह॒विः - धा॒न॑म् । 58

TS 6.2.11.4

प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । उ॒प॒र॒वा इत्यु॑प॒-र॒वाः । ह॒नू इति॑ । अ॒धिष॑व॒णे इत्य॑धि॒-स॒व॒ने ।
जि॒ह्वा । च॒र्म । ग्रा॒वा॒णः । द॒न्ताः । मु॒ख॑म् । आ॒ह॒व॒नीय॑ इत्या॑ - ह॒व॒नीयः । ना॒सि॒का ।
उ॒त्त॒र॒वे॒दि॒रित्यु॑त्तर - वे॒दिः । उ॒द॒र॑म् । स॒दः । य॒दा । ख॒लु । वै । जि॒ह्वाया॑ । दु॒श्चि॒वति॑ दत्
-सु । अ॒धी॒ति । खा॒द॒ति । अ॒थ । मु॒ख॑म् । ग॒च्छ॒ति । य॒दा । मु॒ख॑म् । ग॒च्छ॒ति । अ॒थ ।
उ॒द॒र॑म् । ग॒च्छ॒ति । तस्मा॑त् । ह॒वि॒र्धा॒न॒ इति॑ ह॒विः - धा॒न॑म् । च॒र्म॒न् । अ॒धी॒ति । ग्रा॒व॒भि॒रि॒ति
ग्रा॒व॒ - भिः । अ॒भि॒षु॒त्येत्य॑भि - सु॒त्यं । आ॒ह॒व॒नीय॑ इत्या॑ - ह॒व॒नीयै । हु॒त्वा । प्र॒त्य॒ञ्चः ।
प॒रेत्ये॑ति॒ परा॑ - इत्य॑ । स॒द॒सि । भ॒क्ष॒य॒न्ति । यः । वै । वि॒रा॒ज॒ इति॑ वि - रा॒जः । य॒ज्ञ॒मुख॑

इति यज्ञ - मुखे । दोहम् । वेदम् । दुहे । एव () । एनाम् । इयम् । वै । विराडिति वि -
राट् । तस्यै । त्वक् । चर्म । ऊर्ध्वः । अधिषवणे इत्यधि-सवने । स्तनाः । उपरुवा इत्युप -
रुवाः । ग्रावाणः । वृथाः । ऋत्विजः । दुहन्ति । सोमः । पयः । यः । एवम् । वेदम्
। दुहे । एव । एनाम् ॥ 59

(वपामि-यवमतीरवं नयति-हविर्द्धानं-मेव-त्रयोविंशतिश्च) (A11)

praSna korvai with starting padams of 1 to 11 anuvAkams :-

(यदुभौ - देवासुराः मिथ - स्तेषां - सुवर्गं - यद्वा अनीशानः - पुरोहविषि - तेभ्यः - सोत्तरवेदि
- बद्धन् - देवस्याऽभ्रिं वज्रः - शिरो वा - एकादश)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jCAtis :-

(यदुभा - वित्याह देवानां - यज्ञो देवेभ्यो - न रथाय - यजमानाय - परस्तादुर्वाची - नवं पञ्चाशत्)

first and last padam of second praSnam Of 6th KANDam

(यदुभौ - दुह एवैनां)

॥ हरिः ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां षष्ठकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥